

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

DRŽAVNI PROGRAM ZA OBVLADOVANJE
SLADKORNE BOLEZNI 2020-30

Ukrepi za zmanjšanje deleža neodkrite sladkorne bolezni

Jelka Zaletel, Darja Lavtar, Aleš Korošec, Igor Pravst, Taja Čokl,
Maša Hribar, Metka Zaletel, Ivan Eržen
Nacionalni inštitut za javno zdravje

13. Nacionalna konferenca o sladkorni bolezni
15. november 2022

število oseb z še nediagnosticirano sladkorno boleznijo.

69.000 (95% interval zaupanja: 49.600-94.700)

pri čemer gre za osebe, ki so stare 55 let in več.

Starost 55+

ITM 30+

Moški

Vzhodna regija

Gradient izobrazbe in statusa delovne aktivnosti

Na splošno velja:

- Vzpodbujamo takojšnjo diagnostiko sladkorne bolezni pri osebah s simptomi hiperglikemije, ki še nima diagnosticirane sladkorne bolezni;
- Pri osebah brez znane sladkorne bolezni, za katere zdravnik oceni, da bi bilo to potrebno, vzpodbujamo priložnostno presejanje;
- Učinkovitost sistematičnega presejanja je odvisna od pričakovane razširjenosti nediagnosticirane sladkorne bolezni.

Starost 18 do 54 let

- Vzpodbujamo takojšnjo diagnostiko sladkorne bolezni pri osebah s simptomi hiperglikemije, ki še nima diagnosticirane sladkorne bolezni;

Starost 18 do 54 let

- Vzpodbujamo takojšnjo diagnostiko sladkorne bolezni pri osebah s simptomi hiperglikemije, ki še nima diagnosticirane sladkorne bolezni;
- Pri osebah brez znane sladkorne bolezni, za katere zdravnik oceni, da bi bilo to potrebno, vzpodbujamo priložnostno presejanje;

Starost 18 do 54 let

- Vzpodbujamo takojšnjo diagnostiko sladkorne bolezni pri osebah s simptomi hiperglikemije, ki še nima diagnosticirane sladkorne bolezni;
- Pri osebah brez znane sladkorne bolezni, za katere zdravnik oceni, da bi bilo to potrebno, vzpodbujamo priložnostno presejanje;
- pri osebah brez znane sladkorne bolezni ohranjamo sistematično presejanje za sladkorno bolezen tipa 2 z izvajanjem presejalnih pregledov v številu in na način, kot so se izvajali v tej starostni kategoriji do vključno leta 2019 oziroma narediti analizo presoje o učinkovitosti teh pregledov;

Starost 18 do 54 let

- Vzpodbujamo takojšnjo diagnostiko sladkorne bolezni pri osebah s simptomi hiperglikemije, ki še nima diagnosticirane sladkorne bolezni;
- Pri osebah brez znane sladkorne bolezni, za katere zdravnik oceni, da bi bilo to potrebno, vzpodbujamo priložnostno presejanje;
- pri osebah brez znane sladkorne bolezni ohranjamo sistematično presejanje za sladkorno bolezen tipa 2 z izvajanjem presejalnih pregledov v številu in na način, kot so se izvajali v tej starostni kategoriji do vključno leta 2019 oziroma narediti analizo presoje o učinkovitosti teh pregledov;
- glede na pričakovano razširjenost nediagnosticirane sladkorne bolezni ne pričakujemo učinkovitosti sistematičnega presejanja za sladkorno bolezen.

- V starostnem obdobju od 35 do 54 let lahko pričakujemo veliko pojavnost mejne bazalne glikemije oziroma motene tolerance za glukozo

V vseh ZVCjih in
CKZjih

Starost 55 do 70 let

pri osebah brez znane sladkorne bolezni in z vsaj eno drugo kronično boleznijo ali stanjem:

- o vzpodbujamo takojšnjo diagnostiko sladkorne bolezni pri osebah s simptomi hiperglikemije;
- o vzpodbujamo priložnostno presejanje, še posebej pri tistih z indeksom telesne mase 30 ali več

Starost 55 do 70 let

pri osebah brez znane sladkorne bolezni in brez drugih kroničnih bolezni in stanj

- o vzpodbujamo takojšnjo diagnostiko sladkorne bolezni pri osebah s simptomi hiperglikemije

- o vzpodbujamo priložnostno presejanje, še posebej pri tistih z indeksom telesne mase 30 ali več

- o aktivno jih vabimo na sistematično presejanje za odkrivanje sladkorne bolezni tipa 2, pri čemer se prioriteto vabi osebe z indeksom 30 ali več.

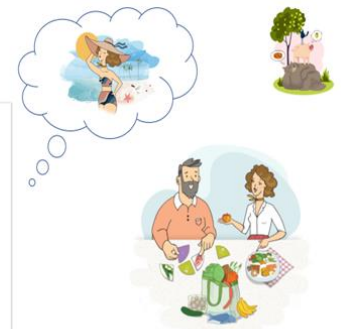
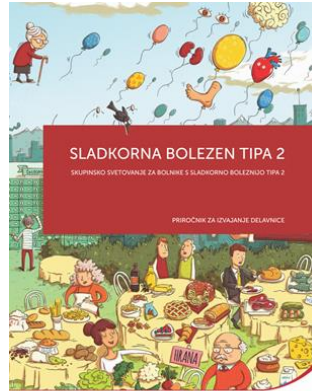
Starost nad 70 let

- vzpodbujamo diagnostiko sladkorne bolezni pri osebah s simptomi hiperglikemije;
- glede na individualno presojo izvajamo priložnostno presejanje, še posebej pri tistih z indeksom telesne mase 30 ali več.

Za zaključek

- Pozor na osebe z znaki hiperglikemije, na priložnostno presejanje ob siceršnjih stikih z zdravstvom in na starostno skupino 55 let in več
- Postavitev diagnoze (nova metoda v 2022!) je šele prvi korak

Nacionalne strokovne smernice za sladkorno bolezen tipa 2 <https://endodiab.si/priporocila/diabetologija/smernice-za-vodenje-sladkorne-bolezni/>

"Sladkorna bolezen
ne izbira!"

